

TERVISEAMET

Projekti "Balti riikide tööstusettevõtete piloottegevused heidete vähendamiseks ohtlike kemikaalide asendamise ja ressursside efektiivsema kasutamise teel" [LIFE Fit for REACH, Nr. LIFE14ENV/LV000174] kaasfinantseerib Euroopa Liidu LIFE+ programm.

Ohutuskaardiga edastatav teave kasutajale ja nõuded tarnijale

Anna Amelkina

Terviseamet / Kemikaaliohutuse osakond

14.02.2019

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Mis on ohutuskaart?

- **Kemikaali ohutuskaart** (SDS – Safety Data Sheet) on vahend teabe edastamiseks tarneahelas.
- Ohutuskaart on erialaseks kasutamiseks mõeldud dokument, mis sisaldab ohtliku kemikaali kohta vajaliku informatsiooni selle ohutuks käitlemiseks, teavitab potentsiaalsest ohust inimese tervisele ja keskkonnale.
- Võimaldab tarvitusele võtta vajalikud abinõud töötajate tervise, ohutuse ja keskkonna kaitsmiseks ettevõttes.
- Kutselistel kasutajatel on ohutuskaardil olev teave rakendatud töökeskkonna juhistesse.

Ohutuskaartide nõuded

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006 (REACH - määrus)

- artikkel 31
- II lisa

Komisjoni määrus (EL) 2015/830 (1. juuni 2015 - ...)

- Määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt ohtlikuks klassifitseeritud segule

Ohutuskaarti nõutakse

... kui segu on ohtlikuks klassifitseeritud!

Kui segu ei ole ohtlikuks klassifitseeritud aga sisaldab:

- üle 1 massiprotsendi (mittegaasiliste) ja üle 0,2 massiprotsendi (gaasiliste) vähemalt ühte inimese tervisele või keskkonnale ohtlikku ainet
- üle 0,1 massiprotsendi PBT* või vPvB* ainet
- töökeskkonna kokkupuute piirnormiga ainet

Ohutuskaart edastatakse tarneahelas selle uuendamisel 12 kuu jooksul tarnitud kemikaali saajatele

***PBT** - püsiv, bioakumuleeruv ja toksiline (Persistent, Bioaccumulative, Toxic)

***vPvB** - väga püsiv ja väga bioakumuleeruv (very Persistent, very Bioaccumulative)

Ohutuskaardi vormistamine ja vastutus

- Nõuetekohane ohutuskaart peab olema **eesti keeles**
- Edastatakse paber kandjal või elektrooniliselt **tasuta**
- **Tarnija** vastutab nõuetekohase ohutuskaardi olemasolu eest Euroopa Liidus
- Ohutuskaardi sisu õigsus ja konkreetse kemikaali omadustele vastavus on tarnija vastutus
- Sisaldab 16 jagu

Ohutuskaardi sisu

- 1. jagu:** Aine/segu ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine
- 2. jagu:** Ohtude identifitseerimine
- 3. jagu:** Koostis/teave koostisainete kohta
- 4. jagu:** Esmaabimeetmed
- 5. jagu:** Tulekustutusmeetmed
- 6. jagu:** Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda
- 7. jagu:** Käitlemine ja ladustamine
- 8. jagu:** Kokkupuute ohjamine/isikukaitse
- 9. jagu:** Füüsilised ja keemilised omadused
- 10. jagu:** Püsivus ja reaktsioonivõime
- 11. jagu:** Teave toksilisuse kohta
- 12. jagu:** Ökoloogiline teave
- 13. jagu:** Jäätmekäitlus
- 14. jagu:** Veonõuded
- 15. jagu:** Reguleerivad õigusaktid
- 16. jagu:** Muu teave

OHUTUSKAART

SEGU NIMETUS

KOOSTAMISE KUUPÄEV: 01.12.2010

1. JAGU	AINE/SEGU NING ÄRIÜHINGU/ETTEVÕTJA IDENTIFITSEERIMINE	
1.1	Tootetähis	
	SEGU NIMETUS =SAMA, MIS MÄRGISTUSEL	
1.2	Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusala(d) ning kasutusala(d), mida ei soovitata	
	KASUTUSALA(D) JA SEGU TOIME KIRJELDAMINE	
1.3	Andmed ohutuskaardi tarnija kohta	
	SEGU TARNIJA - SEGU VÕI SEGU KOOSTISAINE TOOTJA, IMPORTIJA, ALLKASUTAJA VÕI LEVITAJA	
	Aadress:	GONSIORI 29, 10147 TALLINN
	Telefoninumber:	+372 626 93 97
	e-posti aadress:	KOO@TERVISEAMET.EE
1.4	Hädaabitelefoni number	
	Mürgistusteabekeskuse number:	16662 (VÄLISMAALT (+372) 626 93 90)
	Hädaabinumber:	112
	Tootja hädaabi number:	+xxx xxxx xxx

MUDETUD: 1.12.2012
VERSION: 2

LK 1/5

2. JAGU	OHTUDE IDENTIFITSEERIMINE	
2.1	Aine või segu klassifitseerimine Segu on klassifitseeritud ja märgistatud määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt	
	EYE IRRIT.2, H319	SILMADE ÄRRITUS, 2. OHUKATEGOORIA, H319
	SKIN IRRIT.2, H315	NAHAÄRRITUS, 2. OHUKATEGOORIA, H215
	Xi, R36/38 ÄRRITAB SILMI JA NAHKA	
2.2	Märgistuselemendid	
	 GHS07 HOIATUS	H319 PÕHJUSTAB TUGEVAT SILMADE ÄRRITUST H315 PÕHJUSTAB NAHAÄRRITUST P264 PÄRAST KÄITLEMIST PESTA HOOLEGA VEEGA P280 KANDA KAITSEKINDAID
2.3	Muud ohud	
	ESITATAKSE TEAVE SELLE KOHTA, KAS SEGU KOOSTISES ON PBT VÕI vPvB AINEID JA TUUAKSE VÄLJA SEGU TERVISEMÕJUD.	

3. JAGU	KOOSTIS/TEAVE KOOSTISAINETE KOHTA			
	SEGU			
	Tootetähis	Registreerimis- number	Kontsentratsioon	Klassifikatsioon Määrus (EÜ) 1272/2008
	ESIMESE AINE NIMETUS EC NR CAS NR INDEKS NR	01-1234567890- 12-XXXX	50%	EYE IRRIT. 2 H319 SKIN IRRIT. 2 H315
	TEINE AINE... ...	01-1234567890-23	10- <u>15%</u>	SILMADE ÄRRITUS. 2 OHUKATEGOORIA, H319
	PBT VÕI vPvB AINE VÕI TÖÖKESKKONNA PIIRNORMIGA AINE	...	...	...
OHULAUSETE JA KLASSIFIKATSIOONIDE TÄISTEKSTID ON ESITATUD 16. JAOS.				

4. JAGU	ESMAABIMEETMED
4.1	Esmaabimeetmete kirjeldus
	ESMAABIJUHISTES VÕETAKSE ARVESSE ASJAKOHASEID KOKKUPUUTEVIISE. TEAVE MEETMETE KOHTA JAGATAKSE ALAPUNKTIDESSE 1. SISSEHINGAMISEL 2. NAHAGA KOKKUPUUTUMISEL 3. SILMA SATTUMISEL 4 ALLANEELAMISEL
4.2	Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju
	ESITATAKSE KOKKUVÕTLIK TEAVE KOKKUPUUTEGA SEOTUD OLULISEMATE AKUUTSETE JA HILISEMATE SÜMPTOMITE NING MÕJU KOHTA.
4.3	Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta
	MÄRGE IGASUGUSE VÄLTIMATU MEDITSIINIABI JA ERIKOHTLEMISE VAJALIKKUSE KOHTA
5. JAGU	TULEKUSTUTUSMEETMED
5.1	Tulekustutusvahendid
	ESITATAKSE TEAVE SOBIVATE KUSTUTUSVAHENDITE KOHTA
5.2	Aine või seguga seotud erilised ohud
	PÕLEMISEL VÕIVAD TEKKIDA SÜSINIKOKSIIDI MÜRGISED AURUD
5.3	Nõuanded tuletõrjajatele
	JAHUTAGE KONTEINEREID VEEGA

6. JAGU MEETMED JUHUSLIKU SATTUMISE KORRAL KESKKONDA

- 6.1 Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toiminine hädaolukorras**
SÜTTIMISALLIKATE KÕRVALDAMINE, PIISAVA VENTILATSIOONI TAGAMINE, TOLMULEVIKU TÕKESTAMINE
TAVAPERSONAL
PÄÄSTETÖÖTAJAD
- 6.2 Keskkonnakaitse meetmed**
SAASTE LEVIKU VÄLTIMINE ÄRAVOOLUTORUDES, PINNA- JA PÕHJAVEES
- 6.3 Tõkestamis- ning puhastamismeetodid ja -vahendid**
ESITATAKSE ASJAKOHASED SOOVITUSED LEKKE PUHASTUSMEETMETE KOHTA
- 6.4 Viited muudele jagudele**
VAJADUSE KORRAL VIIDATAKSE 8. JA 13. JAOLE

7. JAGU KÄITLEMINE JA LADUSTAMINE

- 7.1 Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud**
OHUTU KÄITLEMISE TAGAMISEKS VAJALIKUD ETTEVAATUSABINÕUD.
- 7.2 Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused**
OHUTU LADUSTAMISE TINGIMUSED, SEALHULGAS SOBIMATUD LADUSTAMISTINGIMUSED.
- 7.3 Erikasutus**
VAJADUSE KORRAL ESITATAKSE ERINÕUDED

8. JAGU KOKKUPUUTE OHJAMINE/ISIKUKAITSE

8.1 Kontrolliparameetrid

EESTI TÖÖKESKKONNA PIIRNORMID OLEMASOLU KORRAL 3. JAOS LOETLETUD KOOSTISAINE(TE) KOHTA

VABARIIGI VALITSUSE MÄÄRUSE NR 293 „TÖÖKESKKONNA KEEMILISTE OHUTERGURITE“ KEHTIV LISA

8.2 Kokkupuute ohjamine

Asjakohane tehniline kontroll

KIRJELDATUD ASJAKOHASED KOKKUPUUTE OHJAMISE MEETMED PEAVAD OLEMA KOOSKÖLAS SEGU KOHTA PUNKTIS 1.2 ESITATUD.

Isiklikud kaitsemeetmed, nagu isikukaitsevahendid

silmade/näo kaitsmine:

SILMADE/NÄO KAITSEVAHENDITE, NÄITEKS KAITSEPRILLID JA NÄOKAITSED, KINDLAKSMÄÄRAMISEL LÄHTUTAKSE SEGU OHTLIKKUSEST JA KOKKUPUUTE VÕIMALIKKUSEST

naha kaitsmine:

LÄHTUDES SEGU OHTLIKKUSEST JA NAHAGA KOKKUPUUTE VÕIMALIKKUSEST, ULATUSEST JA KESTUSEST

hingamisteede kaitsmine:

LÄHTUDES SEGU OHTLIKKUSEST

termiline oht:

LÄHTUDES SEGU OHTLIKKUSEST

Kokkupuudete ohjamine keskkonnas

ESITATAKSE TEAVE, MIDA TÖÖANDJAL ON VAJA ÜHENDUSE KESKKONNAKAITSEALASTEST ÕIGUSAKTIDEST TULENEVATE KOHUSTUSTE TÄITMISEKS.

9. JAGU FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

9.1 Teave üldiste füüsiliste ja keemiliste omaduste kohta

a)	Välimus	VÄRVUS FÜÜSILINE OLEK
b)	Lõhn	LÕHN
c)	Lõhnalävi	LÕHNALÄVI
d)	pH	123
e)	Sulamis-/külmumispunkt	12345
f)	Keemise algpunkt ja keemisvahemik	12345
g)	Leekpunkt	12345
h)	Aurustumiskiirus	12345
i)	Süttivus (tahke, gaasiline)	12345
j)	Ülemine/alumine süttivus- ja plahvatuspiir	TEAVE SEGULE EI OLE KÄTTESAADAV – MIKS?
k)	Aururõhk	KEHTIB 3. JAOS LOETLETUD KOOSTISAINE KOHTA
l)	Auru tihedus	12345
m)	Suhteline tihedus	12345
n)	Lahustuvus(ed)	12345
o)	Jaotustegur (n-oktanool/vesi)	12345
p)	Isesüttimistemperatuur	12345
q)	Lagunemistemperatuur	12345
r)	Viskoossus	12345
s)	Plahvatusohtlikkus	PLAHVATUSOHTLIKKUS
t)	Oksüdeerivad omadused	OKSÜDEERIVAD OMADUSED

9.2 Muu teave

VAJADUSE KORRAL

10. JAGU PÜSIVUS JA REAKTSIOONIVÕIME

10.1 Reaktsioonivõime

KIRJELDATAKSE AINE VÕI SEGU REAKTSIOONIVÕIMEGA SEOTUD OHTU

10.2 Keemiline stabiilsus

STABIILNE VÕI EBASTABIILNE

10.3 Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

VAJADUSE KORRAL MÄRGITAKSE

10.4 Tingimused, mida tuleb vältida

TEMPERATUUR, RÕHK, VALGUS, PÖRUTUS, STAATILINE ELEKTER, VIBRATSIOON VÕI MUU FÜÜSIKALINE MÕJUR

10.5 Kokkusobimatud materjalid

VESI, ÕHK, HAPPED ALUSED, OKSÜDANDID

10.6 Ohtlikud lagusaadused

LOETLETAKSE TEADAOLEVAD OHTLIKUD LAGUSAADUSED

11. JAGU TEAVE TOKSILISUSE KOHTA

11.1 Teave toksikoloogiliste mõjude kohta

- a) akuutne toksilisus: **SEGU KOHTA**
- b) ärritav: **VÕIMALUSEL KOOSTISAINETE OMADUSED**
- c) söövitav: **OHUKLASSI MITTETÄITMISEL PÕHJEDADA**
- d) ülitundlikkus: **ÜLITUNDLIKKUS**
- e) korduvannuse toksilisus: **KORDUVANNUSE TOKSILISUS**
- f) kantserogeensus: **KANTSEROGEENSUS**
- g) mutageensus: **MUTAGEENSUS**
- h) reproduktiivtoksilisus: **REPRODUKTIIVTOKSILISUS**

11.2 Võimalikud akuutsed tervisemõjud

ANDMED PUUDUVAD

11.3 Füüsiliste, keemiliste või toksikoloogiliste omadustega seotud sümptomid

ANDMEID EI OLE VÕIMALIK TEHNILISELT SAADA

11.4 Lühiajalise ja pikaajalise kokkupuutega seotud kohene mõju

ANDMED ON MITTETÄIELIKUD

11.5 Võimalikud kroonilised tervisemõjud

ANDMED ON TÄIELIKUD, KUID KLASSIFITSEERIMISEKS EBAPIISAVAD („KÄTTESAADAVATE ANDMETE PÕHJAL EI OLE KLASSIFITSEERIMISKRITEERIUMID TÄIDETUD”)

11.6 Muu teave

PUUDUB

12. JAGU ÖKOLOOGILINE TEAVE

12.1 Toksilisus

ESITATAKSE TEAVE TOKSILISUSE KOHTA, KUI SEE ON KÄTTESAADAV

12.2 Püsivus ja lagunduvus

PÜSIVUS JA LAGUNDUVUS ISELOOMUSTAVAD AINE VÕI SEGUS SISALDUVATE TEATAVATE AINETE VÕIMET KESKKONNAS LAGUNEDA

12.3 Biokumulatsioon

BIOKUMULATSIOON

12.4 Liikuvus pinnases

LIKUVUS PINNASES

12.5 Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine

VASTAVALT KEMIKAALIOHUTUSE ARUANDELE

12.6 Muud kahjulikud mõjud

NÄITEKS SÄILIVUS KESKKONNAS (KOKKUPUUDE), VÕIME OSOONI FOTOKEEMILISELT TEKITADA

13. JAGU JÄÄTMEKÄITLUS

13.1 Jäätmetöötlusmeetodid

OHUTUSKAARDI KÄESOLEVAS JAOS ESITATAKSE TEAVE KONKREETSE SEGU JA/VÕI SELLE KONTEINERI JÄÄTMEKÄITLUSE KOHTA.

14. JAGU VEONÕUDED

- 14.1** ÜRO number (UN number) UN1234
- 14.2** ÜRO veose tunnusnimetus AINE NIMETUS
- 14.3** Transpordi ohuklass(id) OHUKLASS
- 14.4** Pakendirühm 123
- 14.5** Keskkonnamohud

MÄRGITAKSE, KAS SEGU ON ÜRO NÄIDISEESKIRJADE KRITEERIUMIDE KOHASELT KESKKONNAOHTLIK

- 14.6** Eriettevaatusabinõud kasutajatele

ESITATAKSE TEAVE VÕIMALIKE ERILISTE ETTEVAATUSABINÕUDE KOHTA

- 14.7** Transportimine mahtlastina kooskõlas MARPOL 73/78 II lisaga ja IBC koodeksiga
AINULT MAHTLASTI KOHTA

15. JAGU REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID

- 15.1** Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutuse-, tervise- ja keskkonnamoelased eeskirjad/õigusaktid

OHUTUSKAARDI KÄESOLEVAS JAOS ESITATAKSE TEAVE SEGUDE SUHTES KOHALDATAVATE MUUDE REGULEERIVATE AKTIDE KOHTA.

- 15.2** Kemikaaliohutuse hindamine

KAS ON HINNATUD KEMIKAALIOHUTUST?

16. JAGU MUU TEAVE

OHUTUSKAARDI MUUTMISE KORRAL MÄRGITAKSE SELGELT EELMISE VERSIOONIGA VÕRRELDES TEHTUD MUUDATUSED

SEGU KLASSIFITSEERIMISE MEETOD

2. JA 3. JAOS TOODUD SEAL LAHTIKIRJUTAMATA OHU- JA RISKILAUSETE TÄISTEKSTID
VIITED KIRJANDUSE ALLIKATELE

Lisainfo koostisainete kohta

Ainete üldine otsing ECHA lehel:

- <https://echa.europa.eu/et/home> (NB! pane linnuke ✓ juurde)

Teave **kandidaatainete** loetelus olevate ainete kohta:

- <https://echa.europa.eu/et/candidate-list-table>

Teave **autoriseerimisloetellu** kuuluvate ainete kohta:

- <https://echa.europa.eu/et/authorisation-list>

Teave **piirangute** loetelus olevate ainete kohta:

- <https://echa.europa.eu/et/substances-restricted-under-reach>

Aine vs. segu ohutuskaart

- 1. jaos on toodud aine REACH registreerimisnumber
- 2. jaos on toodud CLP-määruse kohane klassifikatsioon ja märgistus
- 3. jaos on toodud
  - Tegemist on ainega
  - Tootetähis ja tunnuskoovid
  - Keemiline koostis
- Laiendatud ohutuskaart (eSDS) - kokkupuutestsenaariumid

Kokkupuutestsenaariumid

- Laiendatud ohutuskaart (*Extended Data Sheet e. eSDS*) – aine on registreeritud üle 10 000 tonni aastas.
- Ohutuskaardile lisatud kokkupuutestsenaariumid (*Exposure Scenarios e. ES*).
- Kokkupuutestsenaarium on teabekogum, milles kirjeldatakse tingimusi, mis võimaldavad piirata aine kindlaksmääratud kasutusala-dega seotud riske.
- Kokkupuutestsenaarium kirjeldab käitlemistingimusi ning vajalikke riskijuhtimismeetmeid.

Kokkuvõte

- Ohutuskaardi sisu eest vastutab tootja/importija (koostaja)
- Ohutuskaardi tõlke eest vastutab tõlke tellija (nt levitaja)
- Ohutuskaart peab olema nõuetekohane ja kättesaadav ning selles sisalduv teave ei ole konfidentsiaalne
- Ohutuskaardi 1. jaos toodud tootetähis (nimetus) peab olema sama mis märgistusel
- Ohutuskaardi 2. jaos toodud märgistuselemendid peavad olema samad mis märgistusel ja vajadusel tuleb tarnijalt küsida uuendatud teavet!

TERVISEAMET

Projekti "Balti riikide tööstusettevõtete piloottegevused heidete vähendamiseks ohtlike kemikaalide asendamise ja ressursside efektiivsema kasutamise teel" (LIFE Fit for REACH, Nr. LIFE14ENV/LV000174) kaasfinantseerib Euroopa Liidu LIFE+ programm.

Täna tähelepanu eest!

Anna Amelkina

anna.amelkina@terviseamet.ee

REACH kasutajatugi Eestis

reach@terviseamet.ee